

Історико-політичні проблеми сучасного світу:
Збірник наукових статей. – Чернівці:
Чернівецький національний університет,
2021. – Т. 44. – С. 2–4.

Modern Historical and Political Issues:
Journal in Historical & Political Sciences. – Chernivtsi:
Chernivtsi National University,
2021. – Volume. 44. – pp. 2–4.

© Тарас Ковалець¹

ХІІІ Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція

Цьогоріч Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція була присвячена 400-й річниці Хотинської війни, події виняткової та надзвичайно важливої в історії Центрально-Східної Європи. У 1621 р. під Хотиним армія Речі Посполитої, до якої входили війська польські, литовські, а також найчисленніше серед підрозділів союзників Військо Запорозьке, упродовж битви, котра тривала понад місяць, домоглася воєнного паритету з армією Османської імперії, чим зупинила територіальну експансію останньої у північному напрямку, передусім на сучасні українські землі.



Професор О. Добржанський відкриває конференцію

першого заступника голови Чернівецької обласної ради Миколи Гуйтора та заступника Чернівецького міського голови Юрія Лисюка. Далі слово взяли Надзвичайний та Повноважний посол Республіки Польща в Україні Бартош Ціхоцький, ректор Вищої школи бізнесу та підприємництва в Островці-Свєнтокшиському Павел Ґотовецький, Надзвичайний та Повноважний посол Республіки Литва в Україні Вальдемарас Сарапінас, Генеральний консул республіки Польща у місті Вінниця Дамян Цярцінський, консул Генерального консульства Республіки Польща у місті Вінниця Адріан Броварнік.

Далі настала черга виступів науковців. Свої доповіді представили кращі дослідники Хотинської війни. Мірослав Нагельський на базі наявної історіографічної та джерельної бази проаналізував нові погляди на Хотинську битву 1621 р., накреслюючи подальші можливі напрямки її розробки, Микола Ільків висвітлив театр бойових дій Хотинської війни у Пруто-Дністровському межиріччі, Віктор Сандуляк показав роль польсько-литовського війська як складової частини армії Речі Посполитої під час Хотинської компанії, Анатолій Філінюк з'ясував місце

Відзначення такої поважної річниці Хотинської війни передбачало участь не тільки представників наукових та політичних кіл України, а також численних гостей з-за кордону. Пленарне засідання конференції, яке відбулося у Червоній залі Університету, розпочалося з виступів ряду високих посадових осіб, в.о. ректора, першого проректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора історичних наук, проф. Василя Балуха, голови Чернівецької обласної державної адміністрації Сергія Осачука,

¹ Кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Україна. E-mail: t.kovalets@chnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-0028-6788>.



Виступ професора Мірослава Нательського

сько-литовського конкурсу юнацьких мистецьких робіт «Memory. History and future», організованого з ініціативи ГО «Інвестиції у спадщину і культуру» та ГО «Українське товариство охорони пам'яток історії та культури» за сприяння посольства Республіки Литва в Україні, Чернівецької обласної ради та видавництва «Майстер книг».

Після цього робота конференції продовжувалася на ряді секційних засідань, які відбулися у таких ракурсах: «Історія Буковини та Північної Бессарабії», «Краєзнавство та історична регіоналістика», «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни», «Україна в міжнародних зв'язках та актуальні питання міжнародних відносин».

23 жовтня, на другий день конференції, епіцентр її перемістився до Хотина, де у Державному історико-архітектурному заповіднику «Хотинська фортеця» відбувалася робота секції «Хотин 1621: війна, міф і пам'ять».

У рамках цієї секції було виголошено чимало цікавих доповідей. Насамперед належить згадати виступи хотинських науковців. Альона Іваночко присвятила свою доповідь питанню становища німецьких найманців під Хотиним, Віталій Коржик розглянув погодні умови Хотинської битви і їх вплив на перебіг

українського народу в Хотинській війні та її вплив на міжнародні відносини у висвітленні історика Меммедкесира Алекберлі, Михайло Чучко описав вплив Хотинської війни на придунайські князівства, зокрема військовий та дипломатичний аспекти участі Молдавії і Валахії у польсько-османському конфлікті, Анджей Коритко з'ясував відбиток пам'яті про Хотинську битву в польській історичній традиції, Генуте Кіркенє представила бачення образу головнокомандувача армії Речі Посполитої під Хотиним Яна Кароля Ходкевича сучасними історичними колами Литви. Завершив наукові доповіді Віктор Брехуненко аналізом посередництва Війська Запорозького у військовій співпраці між Варшавою та донським козацтвом під час Хотинської кампанії 1621 року.

На пленарному засіданні відбулося вручення ряду науковців почесних відзнак «400 років Хотинській битві» Чернівецької обласної державної адміністрації та Черні-

вецької обласної ради, а також нагородження переможців міжнародного україн-



Професори О. Добржанський і К. Генуте



Робота секції «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни»

бойових дій, Валентин Пагор висвітлював аналогію у тактиці битв під Хотиним у 1621 р. та Кам'янцем у 1633 р., Денис Позняков проаналізував чисельність яничарського корпусу в Хотинській кампанії.

У роботі секції взяло участь також численне представництво чернівецьких дослідників. Олексій Балух з'ясував місце Буковини у польсько-турецькій війні 1620–1621 рр., Оксана Ротар розглянула обладунки польських «крилатих»

гусарів та їх участь у Хотинській битві, Андрій Федорук представив османську елефантерію у боях під Хотиним 1621 р. у світлі писемних джерел, а Фадей Яценюк розглянув хід переговорів та умови укладення перемир'я між сторонами цього конфлікту.

Не менш важливими та актуальними були проблеми, підняті у доповідях польських науковців, зокрема Павел Готовецький проаналізував геополітичну важливість Молдавії в історії Речі Посполитої, Артур Гощинський показав місце голоду і нестатків під час хотинської кампанії, Ярослав Дурка



Робота секції «Хотин 1621: війна, міф і пам'ять»

презентував висвітлення Хотинської битви 1621 р. у польських підручниках та навчальних матеріалах, Тадеуш Кшонстек розглянув хотинські перемоги в польській історії та традиції, а Томаш Чешеський представив битви під Хотиним 1621 та 1673 рр. як щасливе місце для «польської зброї».

Виступи на пленарному і секційних засіданнях супроводжувалися активними дискусіями. Українські, польські та литовські дослідники у теплій, дружній атмосфері обмінювалися досвідом, проводили паралелі подій 400-літньої давнини та протистояння наукових і політичних кіл України, Литви і Польщі нинішній збройній агресії Російської Федерації, накресливали подальші (часто спільні) наукові проєкти.